

Ruotsissa asuvan eläkkeensaajan hoito-oikeudet Suomessa

Suvi Lummila
Kelan Kansainvälisten asioiden osaamiskeskus
5.10.2016

Sisältö

- Mitä tarkoittaa oikeus käyttää terveystalveluita Suomessa
- Miten hoito-oikeus määräytyy
- Ruotsi vastaa eläkkeensaajan sairaanhoidon kustannuksista
- Suomi vastaa Ruotsissa asuvan eläkkeensaajan sairaanhoidon kustannuksista

Mitä tarkoittaa oikeus käyttää terveystalvaeluita Suomessa Kelan näkökulmasta?

- Oikeus käyttää Suomen julkisen terveydenhuollon palveluja
- Oikeus saada sairausvakuutuslain mukaisia sairaanhoitokorvauksia
 - Yksityisen terveydenhuollon kustannukset
 - Lääkärin- ja hammaslääkärin palkkiot
 - Tutkimuksen ja hoidon kustannukset
 - Matkakustannukset
 - Lääkekustannukset
- Oikeus hakeutua hoitoon Suomeen
 - Omatoimisesti
 - Ennakkoluvalla

Miten hoito-oikeus määräytyy

- Hoito-oikeuden laajuus Suomessa riippuu siitä, mikä maa vastaa Ruotsissa asuvan eläkkeensaajan sairaanhoidon kustannuksista
- Kustannuksista on vastuussa se maa, joka maksaa eläkkeensaajalle EU-asetuksen mukaisen lakisääteisen eläkkeen
- Eläke maksussa ainoastaan asuinmaasta
 - Asuinmaa vastaa eläkkeensaajan sairaanhoidon kustannuksista
- Eläke maksussa ainoastaan muusta maasta kuin asuinmaasta, asuinmaasta ei eläkettä maksussa
 - Se maa, josta eläke maksussa, vastaa eläkkeensaajan sairaanhoidon kustannuksista
- Eläke maksussa sekä asuinmaasta, että toisesta EU-maasta
 - Asuinmaa vastaa sairaanhoidon kustannuksista
- HUOM! Kaikki eläkkeet eivät ole asetuksen mukaisia eläkkeitä

Miten hoito-oikeus määräytyy, esimerkki

- Ruotsissa asuvalla Matilla on eläke maksussa ainoastaan Ruotsista
 - Ruotsi vastaa Matin sairaanhoidon kustannuksista, Suomessa käydessä oikeus lääketieteellisesti välttämättömään sairaanhoitoon
- Ruotsissa asuvalla Marjalla on eläke maksussa ainoastaan Suomesta
 - Suomi vastaa Marjan sairaanhoidon kustannuksista, Suomessa käydessä oikeus tarvitsemaansa sairaanhoitoon
- Ruotsissa asuvalla Leilalla on eläke maksussa sekä Suomesta, että asuinmaasta Ruotsista
 - Ruotsi vastaa Leilan sairaanhoidon kustannuksista, Suomessa käydessä oikeus lääketieteellisesti välttämättömään sairaanhoitoon

Ruotsi vastaa
eläkkeensaajan
sairaanhoidon
kustannuksista

Ruotsi vastaa eläkkeensaajan sairaanhoidon kustannuksista

- Jos Ruotsi vastaa eläkkeensaajan sairaanhoidon kustannuksista:
- Ruotsi myöntää eurooppalaisen sairaanhoitokortin
 - Kortilla saa tilapäisen Suomessa oleskelun aikana lääketieteellisesti välttämättömän hoidon
 - Lääketieteellisesti välttämättömällä hoidolla tarkoitetaan sellaista hoitoa, joka ei voi odottaa asiakkaan kotiinpaluuta. Tarkoitus on, että asiakas voi jatkaa oleskelua Suomessa, kuten alun perin on suunnitellut ja palata tilapäisen oleskelun jälkeen turvallisesti kotiin
 - Hoidon tarpeen arvioinnin tekee terveydenhuollon ammattihenkilö. Arvioinnissa otetaan huomioon hoidon tarve ja Suomessa oleskelun kesto.
- Ruotsissa asuva voi kortin sijasta esittää passin tai muun virallisen henkilöllisyystodistuksen. Lisäksi on ilmoitettava osoite Ruotsissa

Ruotsi vastaa eläkkeensaajan sairaanhoidon kustannuksista, esimerkki

Pekka asuu vakituisesti Ruotsissa ja saa eläkettä sekä Suomesta että Ruotsista. Koska Ruotsi on Pekan asuinmaa, se vastaa Pekan sairaanhoidon kustannuksista. Ruotsi on myöntänyt Pekalle eurooppalaisen sairaanhoitokortin. Pekalla on Suomessa oleskellessaan oikeus lääketieteellisesti välttämättömään sairaanhoitoon

Pekka vierailee kesällä sukulaistensa luona Suomessa, kompastuu kävelyretkellä ja murtaa jalkansa. Pekka viedään ambulanssilla lähimpään sairaalaan. Koska kyse on lääketieteellisesti välttämättömästä hoidosta, Pekka saa eurooppalaisella sairaanhoitokortilla suorakorvauksen ambulanssimatkan kustannuksesta. Saamastaan sairaalahoidosta hän maksaa vain kuntalaisen asiakasmaksun.

Omatoiminen hoitoon hakeutuminen Suomen julkiseen tai yksityiseen terveydenhuoltoon

- Eläkkeensaaja, jonka sairaanhoidon kustannuksista Suomi ei vastaa, voi hakeutua omatoimisesti ulkomailta hoitoon Suomen julkiseen tai yksityiseen terveydenhuoltoon
 - Kaikki todelliset kustannukset maksetaan itse
 - Ei voi saada korvausta jälkikäteen Kelasta
- Esimerkki: Pekka asuu vakituisesti Ruotsissa ja saa eläkettä sekä Suomesta että Ruotsista. Koska Ruotsi on Pekan asuinmaa, se vastaa Pekan sairaanhoidon kustannuksista. Pekka vierailee kesällä sukulaistensa luona Suomessa ja haluaa samalla tarkistuttaa varmuuden vuoksi näkönsä tutun silmälääkärin vastaanotolla. Pekka joutuu maksamaan itse saamansa hoidon kustannukset, eikä voi saada korvausta Kelasta, koska kyse ei ole lääketieteellisesti välttämättömästä hoidosta vaan omatoimisesta hoitoon hakeutumisesta. Pekka voi hakea korvausta kotimaastaan Ruotsista

Hoitoon hakeutuminen Suomeen ennakkoluvalla

- Suomessa ennakkolupamenettelyä voidaan käyttää vain julkisessa terveydenhuollossa.
 - Hoitoon hakeutuvan henkilön tulee selvittää hoitomahdollisuudet sen julkisen terveydenhuollon yksikön kanssa, josta hän toivoo saavansa hoitoa.
- Jos henkilöllä on toisen maan myöntämä EU-asetuksen mukainen hoitoon hakeutumisen ennakkolupa (E112/S2), häneltä peritään julkisessa terveydenhuollossa vain sama asiakasmaksu kuin kunnan asukkailta.
 - Loput kustannuksista laskutetaan ennakkoluvan myöntäneeltä maalta

Suomi vastaa
eläkkeensaajan
sairaanhoidon
kustannuksista

Suomi vastaa Ruotsissa asuvan eläkkeensaajan sairaanhoidon kustannuksista

- Suomen vastatessa eläkkeensaajan sairaanhoidon kustannuksista, Kela myöntää lomakkeen E121 ja eläkkeensaajan eurooppalaisen sairaanhoitokortin
 - Eläkkeensaaja on velvollinen maksamaan sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun Suomeen
 - Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun perusteena käytetään Suomesta maksettavaa eläkettä
 - Sairanhoitomaksu peritään Suomeen vaikka ei olisi täällä sairausvakuutettu, maksua ei tarvitse maksaa asuinmaahan
- Kun Suomi vastaa eläkkeensaajan sairaanhoidon kustannuksista, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu peritään huolimatta siitä, onko E121/S1 rekisteröity asuinmaassa
- Lisätietoja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja sen perimisestä saa Verohallinnosta (www.vero.fi)

Suomi vastaa Ruotsissa asuvan eläkkeensaajan sairaanhoidon kustannuksista

- Kun eläkkeensaaja on rekisteröinyt E121/S1-lomakkeen asuinmaassa hänellä on oikeus saada asuinmaassaan tarvitsemansa hoito asuinmaan lainsäädännön ja hoitokäytäntöjen mukaisesti
- Lisäksi eläkkeensaajalla on oikeus:
 - tarvitsemaansa hoitoon Suomen julkisessa terveydenhuollossa, suorakorvaukseen Suomessa yksityisistä terveystalveluista, reseptilääkkeiden ostosta sekä ambulanssikuljetuksesta
 - Oikeus osoitetaan Kelan myöntämällä eläkkeensaajan eurooppalaisella sairaanhoitokortilla
 - lääketieteellisesti välttämättömään hoitoon toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä oleskellessa (ei asuinmaa, eikä Suomi)

Eläkkeensaajan Eurooppalainen sairaanhoitokortti

- Eläkkeensaaja saa Kelasta myös eläkkeensaajan eurooppalaisen sairaanhoitokortin
 - Kortin kääntöpuoli on limenvihreä

EUROOPPALAINEN SAIRAANHOITOKORTTI

3 Sukunimi

4 Etunimet

5 Syntymäaika

6 Henkilötunnus

7 Laitoksen tunnistus

8 Kortin numero

9 Viimeinen voimassaolopäivä

Sinulla on oikeus saada tarvitsemasi sairaanhoito, kun olet tilapäisesti Suomessa. Muissa EU- ja Eta-valtioissa ja Sveitsissä sinulla on oikeus saada lääketieteellisesti välttämätöntä sairaanhoitoa. Esitä tämä kortti ja henkilötodistuksesi aina hoidon antajalle.

Suomessa saat hoidon julkisessa terveydenhuollossa samalla asiakasmaksulla kuin kuntalaiset. Lisäksi saat sairausvakuutuslain mukaisen suorakorvauksen sairaankuljetuksen, yksityisten terveydenhuoltopalvelujen ja lääkkeiden kustannuksista.

Muissa EU- tai Eta-valtioissa ja Sveitsissä voit käyttää korttia julkisessa terveydenhuollossa sekä sairausvakuutusopimuksen tehneiden yksityisten lääkäreiden vastaanotoilla ja yksityisissä sairaaloissa.

Suomi vastaa Ruotsissa asuvan eläkkeensaajan sairaanhoidon kustannuksista, esimerkki

Sirkka asuu vakituisesti Ruotsissa ja saa eläkettä vain Suomesta. Suomi vastaa Sirkkan sairaanhoidon kustannuksista. Sirkka sai Kelasta eläkkeensaajan eurooppalaisen sairaanhoitokortin kun hän muutti Ruotsiin jäädessään eläkkeelle. Sirkalla on Suomessa oleskellessaan oikeus tarvitsemaansa sairaanhoitoon.

Sirkka vierailee kesällä sukulaistensa luona Suomessa ja haluaa samalla tarkistuttaa varmuuden vuoksi näkönsä tutun silmälääkärin vastaanotolla. Sirkka varaa ajan silmälääkärille ja saa suorakorvauksen lääkärinpalkkiosta ja tutkimuksista esittämällä eläkkeensaajan eurooppalaisen sairaanhoitokorttinsa.

Lisätietoja

- **Kelan kansainvälisten asioiden keskus**
 - Maasta- ja maahanmuutto suomeksi ja englanniksi 020 634 0200, ulkomailta +358 20 634 0200, ruotsiksi palveluaan numerossa 020 634 0300, ulkomailta +358 20 634 0300
 - Sosiaaliturva ulkomaille tai Suomeen muutettaessa ja muissa kansainvälisissä tilanteissa, esimerkiksi jos tarvitsee eläkkeen maksusta todistuksen Espanjan tai muun maan viranomaisia varten
 - Palveluaika: <http://www.kela.fi/kv-keskus>
 - Sähköpostiosoite inter.helsinki@kela.fi
- Lisätietoa myös Kelan internetsivuilta:
 - www.kela.fi/maasta-ja-maahanmuutto
 - <http://www.kela.fi/sairaanhoito-ulkomailla>
 - <http://www.kela.fi/eurooppalainen-sairaanhoitokortti>
- www.hoitopaikanvalinta.fi
 - Hoitopaikanvalinta.fi tarjoaa tietoa terveydenhuollon valinnanvapaudesta Suomessa ja terveystalvelujen käyttämisestä ulkomailla. Sivuilta saa tietoa esimerkiksi potilaan oikeuksista, hoitokustannuksista ja niiden korvauksista sekä terveydenhuollosta eri maissa

Kiitos!

